Het Land van Sylvana's BIJ1 is doodeng

Posted on 5 april 2023 by Paul Verburgt

Ongeveer 70.000 mensen stemden in 2021 op Sylvana Simons en brachten zo BIJ1 in de Tweede Kamer. De partij is in 2016 door Simons na een heel kort avontuur met DENK opgericht.

Als naam werd gekozen Artikel 1, naar de grondwetsbepaling waarin de gelijke rechten van de mensen in ons land zijn vastgelegd. Toen die naam niet vrij bleek te zijn, moest de rechter eraan te pas komen om een onverzettelijke Simons op andere gedachten te brengen. Zo werd het BIJ1.

BIJ1 blijft klein

Voordat BIJ1 in de Kamer kwam, had Simons een zetel weten te verwerven in de gemeenteraad van Amsterdam (2018). Vier jaar later breidde ze haar invloed uit naar de gemeenteraden van Almere (1), Rotterdam (2) en Utrecht (1). In Amsterdam bemachtigde de partij drie zetels, maar raakte er weer een kwijt door een afsplitsing.

Vooralsnog zit er geen groei in en lijkt BIJ1 een heel kleine partij te blijven. Tegelijkertijd kan de partij bij heel wat invloedrijke mensen in de politiek en de media rekenen op sympathie en support. Dat is opmerkelijk, want het is een zeer radicale club.

Diversiteit en gelijkwaardigheid

Bij toeval leerde ik kortgeleden twee BIJ1-stemmers kennen. Progressieve, hoogopgeleide leden van de maatschappelijke bovenlaag, werkzaam in beroepen waarop die laag het patent heeft: consultancy en journalistiek. Een man en een vrouw, veertigers, vijftigers schat ik, en *wit*.

Ze waren tot hun keuze gekomen omdat ze groot voorstander zijn van diversiteit en gelijkwaardigheid, vertelden ze. Maar moet je dan per se bij BIJ1 zijn? Voor diversiteit en gelijkwaardigheid kun je ook terecht bij GroenLinks, PvdA, nou ja bij het hele linkse spectrum en ach – ook bij de middenpartijen en inmiddels ook wel op rechts.

Voor mij hoeft niemand zijn politieke keuzes haarzuiver te kunnen beargumenteren, maar wie kiest voor zo'n extreme partij als BIJ1 (en dat nog wel als *witten*), zou toch wat meer te berde moeten brengen dan dat je Sylvana Simons zo'n stoer mens vindt.

Dat is ze overigens zeker. Uitstekend formulerend, alert, behendig, consistent, onverzettelijk en voor de duvel (vak K) niet bang. Maar ook is ze de representant van een zeer radicaal, zelfs revolutionair gedachtegoed dat ten diepste racistisch is en bij ontbranding zo maar kan leiden tot grote maatschappelijke conflicten.

Defund the police

Het gesprek met beide kiezers werd een tikkeltje ongemakkelijk toen ik een paar belangrijke stellingen uit het beginselprogramma van BIJ1 aan ze voorlegde. Waren ze voor *defunding the police*? Zo ja, wisten ze dat vooral de maatschappelijke onderlaag daarvan de dupe wordt?

Waren ze ook voor het afschaffen van het strafrecht ten faveure van – als ze wisten wat dat is – 'transformatieve rechtvaardigheid'? En voor het opheffen van het leger? Waren ze soms ook hartstochtelijk tegen het kapitalisme en vonden ze ook dat de

witte mensen van nu inherent schuldig zijn vanwege het kolonialisme van weleer? Nou nee, of beter: oeps, die standpunten kenden ze niet.

Beginselprogramma

Geen verwijt, want je moet het doorzettingsvermogen van een topsporter hebben om het beginselprogramma van BIJ1 door te lezen en tot je te laten doordringen. Het is een duizelingwekkend betoog waarin alles wat de partij niet bevalt, wordt herleid tot het kolonialisme en kapitalisme, de onderdrukkingssystemen van het *witte* ras.

Van enige selectie of focus wil de partij niet weten want alles hangt met alles samen, vindt ze. Deze zogeheten 'intersectionaliteit' is *the unique selling point* van de partij en maakt haar in eigen ogen tot de beste woordvoerder en protagonist van allen die niet aan de goede (lees: door *witten* ingepikte) kant van de rode streep staan.

Aan de 'verkeerde' kant staan de mensen die worden gediscrimineerd vanwege hun gender, etniciteit, sociale klasse, seksualiteit, religie, handicap, zelfs gewicht. Dat zijn er veel en het worden er nog meer omdat intersectionaliteit zich juist focust op alle denkbare variaties en combinaties ervan, zoals zwarte invalide vrouwen, arme genderfluïde mannen *van kleur* en *obese moslim queers*.

From the river to the sea, Palestina will be free

Beginselprogramma's zijn logischerwijze abstract en algemeen, zo ook dit document van BIJ1. Tot opeens Israël wordt opgevoerd. Of beter: Palestina. De partij vindt Israël een apartheidsstaat en verklaart zich onomwonden solidair met de strijd van de Palestijnen, wat dus inhoudt dat BIJ1 voorstander is van de eliminatie van Israël.

We herkennen hier de hand van partijprominent Anja Meulenbelt, die al decennia rusteloos ijvert voor Palestina. Vriendin van de overleden Yasser Arafat, leider van de PLO en berucht om zijn terreurdaden en ongekende zelfverrijking.

Gloria Wekker

Voor het overige is het beginselprogramma geschreven door twee hoogleraren. Een

van hen is Gloria Wekker, bekend van het boek *Witte onschuld*, waarin ze in navolging van radicale Amerikaanse wetenschappers beweert dat *witte* mensen een erfschuld hebben die nooit ingelost kan worden. Schuldig aan het kolonialisme en dus schuldig aan alle problemen die mensen van kleur vandaag de dag in hun leven ervaren, omdat dit een doorwerking is van het kolonialisme.

De andere auteur is Willem Schinkel, socioloog en filosoof die zichzelf 'links van links' situeert en daar is geen letter van gelogen. Hij is een radicale antikapitalist die zich met hart en ziel keert tegen wat hij noemt *necro-politiek*, het politiek-kapitalistische stelsel dat mensen uitbuit en de dood injaagt om een handjevol uitbuiters rijk te maken.

De opvattingen van beide hoogleraren liggen niet per se in elkaars verlengde en dat merk je dan ook in het beginselprogramma. Eigenlijk is het een geforceerde samenvoeging van twee zeer radicale opvattingen die nergens homogeniseren. Het is als water en olie: die mengen ook niet, maar stop ze in een flesje en ze zitten bij elkaar. Zo ook het beginselprogramma van BIJ1.

Het programma is zwanger van doem en dreiging. Tientallen pagina's achter elkaar.

Dat schrikt af, moeten de auteurs hebben gedacht, en dus eindigen ze met beloftes van hoop en licht. Ik herken dat wel van mijn Lagere School met den Bijbel: als de hemel onbereikbaar wordt, dan keer je je af van het geloof en kan je op aarde leven als een beest en dagelijks aan de drank gaan. Dat was ook weer niet de bedoeling, herinner ik me.

Onophoudelijk aanbod

En dus doen Wekker en Schinkel u en mij een *onophoudelijk (?) aanbod: een politiek van radicale liefde*. Samenleven zonder geweld, zonder economische uitbuiting en zonder planetaire plundering.

Los van het realiteitsgehalte, hoe geloofwaardig is deze radicale liefdesverklaring? De *witte* mens was toch intrinsiek schuldig aan het leed van de niet-witte medemens? Is dat op de laatste pagina's van het beginselprogramma opeens voorbij? Worden de 13 miljoen *witte* Nederlanders alsnog gegratieerd?

Geen woord erover en dus doen we er verstandig aan de partij maar niet op haar

woord te geloven.

Het Land van BIJ1

Radicalen sluiten uit. Ze hebben een bloedhekel aan andersdenkenden en haten hun vijanden. Het liefst trekken ze zich terug in hun eigen wereld. Dat zie je bij Baudet die doende is met Forumland, een virtuele staat waar zijn volgelingen alleen met elkaar omgaan, van onderwijs tot verkering.

Je ziet het ook – als je er oog voor hebt – bij het geradicaliseerde D66 dat streeft naar een Berlijn aan de Rijn. De multiculturele stadstaat met stikstofvrije natuurgebieden en enkele biologische boeren die hun spaarzame koeien hoeden en waar het schaap rustig ligt tussen de poten van de wolf, met afgebeten strot weliswaar.

Ook BIJ1 wil haar eigen wereld. Dat wordt een communistische heilstaat waarin de *radicale liefde* van de partij hand in hand gaat met het inleveren van je autonomie als individu. Het beginselprogramma formuleert dat even verhullend als dreigend: 'we zijn niet bereid ook maar iemand in de huidige wereld achter te laten'.

Als je dan beseft dat BIJ1 in alle *witte* mensen daders ziet, dan kun je de rassendiscriminatie uittekenen. Dat geldt ook voor de nieuwe maatschappelijke- en eigendomsverhoudingen in het Land van BIJ1: 'alles is altijd al van ons', zegt het beginselprogramma. Dat klinkt nogal kolonialistisch, of vergis ik me? Het Land van BIJ1 is doodeng.

Kinderen opeten

Zelfs als alleen maar trouwe BIJ1'ers – ik verval niet zonder reden in de tale Kanaäns – ingaan in het Koninkrijk van Sylvana, dan nog zal het er niet erg gezellig worden. In de bijsluiter bij elke revolutie staat dat haar kinderen op het menu staan.

Van die eetlust hebben we al heel wat voorproefjes kunnen zien. BIJ1 is de afgelopen jaren geteisterd door ruzies, ziekmeldingen, royeringen, opzeggingen en afsplitsingen. De bekendste affaire is het conflict met de nummer 2 op de lijst van de partij, Quincy Gario, een van de grote mannen achter 'Kick Out Zwarte Piet'. Maar er speelde veel meer, vaak ook achter de schermen.

Revolutionair sektarisme

Het zijn voor zover we kunnen zien niet de groeistuipen van een jonge partij, maar de bijverschijnselen van het sektarisme dat bij revolutionairen hoort. Verwijten dat je niet radicaal genoeg bent. De verkeerde woorden gebruikt. En omgekeerd beschuldigingen aan het adres van de partijtop: autoritair, ondemocratisch, giftig, zelfs anti-zwart racisme.

De brandjes worden steeds geblust, maar het hout is droog en bij de minste vonk slaan de vlammen er weer uit. Het is ongetwijfeld aan het charisma van Sylvana Simons en haar zeer resolute optreden te danken dat de partij nog bestaat. Valt zij uit, dan is de partij dood.

Sylvana Simons

L'etat, c'est moi, zou Lodewijk XIV, de Zonnekoning, hebben gezegd. Dat kan Sylvana Simons over haar partij zeggen. Zij is de partij, de rest is entourage. Simons is boegbeeld, stemmentrekker, woordvoerder en baas.

Een lastpak eerste klasse, lichtgeraakt en vaak spinnijdig. Als iemand haar beleefd (of angstig) vraagt niet zo boos te doen, antwoordt ze steevast 'Dan heeft u mij nog nooit echt boos gezien!'. Wij geloven dat grif. Maar ze is wel het begin en het einde van de partij.

Minderheden

Of ze met hart en ziel achter het betonnen anti-kapitalisme van Schinkel staat, is de vraag. Ook de 'planetaire uitbuiting' lijkt haar niet heel erg te beroeren. Simons is van de gelijkberechtiging of preciezer van de bescherming van minderheden, met name als het om etniciteit en seksualiteit gaat.

Dat is een breed werkterrein, maar wie haar acties in het parlement volgt, ziet dat ze koersvast is. Soms glijdt ze uit en houdt ze een pleidooi voor het dekoloniseren van wiskunde of geneeskunde, maar al met al zit heel zakelijk in de wedstrijd.

Mede door haar flamboyante en gehaaide optreden heeft Simons meer invloed dan je van haar ene zetel zou verwachten. Dat komt ook omdat haar radicale boodschap

in kringen van menige linkse partij is overgenomen en niet snel meer zal verdwijnen. Ook zonder BIJ1 zullen die partijen op dit aambeeld blijven slaan.

Eigenlijk heeft Sylvana Simons daarmee haar doel bereikt en zou ze zich bij de volgende verkiezingen niet meer voor de Tweede Kamer beschikbaar hoeven te stellen. Daarmee zou ook een einde komen aan het parlementaire leven van BIJ1 en misschien uiteindelijk ook wel van de partij als geheel.

Grandeur of opgegeten?

Het zou een moment van grandeur zijn: met je politieke partij stoppen omdat je hebt bereikt wat je voor ogen stond en wat binnen je mogelijkheden ligt. Het zal wel niet gebeuren. Diversiteit en gelijkberechtiging zijn oneindige doelen en dus zal men zeggen dat je er nooit klaar mee bent.

Bovendien heeft BIJ1 zich opgezadeld met dat extreme revolutionaire visioen waarvan in dit artikel wat contouren werden geschetst. Uitstappen uit de revolutie voor die is begonnen, mag natuurlijk niet. En zo wordt oprichtster Sylvana Simons door haar eigen creatie opgegeten. Tragisch.

***Paul Verburgt**, de schrijver van dit artikel, publiceert wekelijks in Wynia's Week.*

***Wynia's Week** verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk. **Doet u mee?** Hartelijk dank!*

***Coen de Jong** beschrijft in zijn boek **Wokeland** de onevenredige invloed van BIJ1 op het politieke en maatschappelijke leven van Nederland. Het boek is overal te koop, zoals **HIER**.*